

ABC vier pedagogische basisdoelen

achtergrondinformatie

De vier opvoedingsdoelen van Prof. Riksen Walraven zijn een belangrijke kapstok voor iedere gastouder. Wanneer een gastouder werkt vanuit deze vier doelen sluit zij aan bij de ontwikkeling van elk kind. In het gastouderspecifiek werkplan beschrijft elke gastouder concreet hoe er gewerkt wordt en dat werkplan is gebaseerd op de onderstaande basis doelen.

Het geven van een gevoel van emotionele veiligheid

Een kind ervaart emotionele veiligheid wanneer hij weet waar hij aan toe is en wat het kan verwachten. Kinderen kunnen zich welbevinden en ontwikkelen. Een herkenbare dagindeling en gewoontes in de verzorging die afgestemd zijn op de verzorging thuis zijn hierin belangrijk. Ook dagelijkse rituelen die alleen in het gastgezin gelden zijn van belang en geven duidelijkheid.

Door als gastouder zoveel mogelijk te vertellen en uit te leggen wat er gaat gebeuren, worden situaties voorspelbaar en overzichtelijk voor het kind.

Het hebben van oog- en of lichaamscontact is belangrijk in de communicatie met het kind. Een kind ervaart dat de gastouder er echt voor hem/haar is met zorgvuldige aandacht.

Het is voor de gastouder belangrijk om op de hoogte zijn van de leefwereld van het kind, omdat de gastouder in het contact met het kind gebruik kan maken van voor hem vertrouwde en herkenbare dingen. In de overdracht met halen en brengen kan de ouder deze informatie geven of de gastouder kan er gericht naar vragen (bij de ouder wanneer het gaat om een jong kind, aan het gastkind zelf wanneer het wat ouder is).

Een kind ervaart emotionele veiligheid, wanneer er adequaat op zijn signalen en behoeftes wordt gereageerd. Het rekening houden met stemming, karakter, eigenheid, ontwikkelingsfase en het serieus nemen van emoties en daarop inspelen is hiervoor een belangrijke voorwaarde.

Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

De gastouder ziet elk kind als competent, krachtig, nieuwsgierig en vindingrijk. Kinderen hebben een eigen persoonlijkheid en kunnen zelf aangeven wat ze willen en waar ze aan toe zijn. De gastouder is in dit proces beschikbaar en volgt de kinderen in hun ontdekkingstocht. De gastouder sluit daarbij aan bij de behoefte en leervragen van de kinderen. Elk kind voelt zich hierdoor serieus genomen en daardoor groeit het zelfvertrouwen.

De gastouder biedt een veilige omgeving waarin kinderen hun emoties van plezier, blijdschap, verdriet, jaloezie, angst kunnen uiten. De gastouder benoemt emoties van het kind en/of gedragingen waaruit de emotie af te leiden is of helpt de kinderen emoties te benoemen. Door begrip te tonen voor emoties, ervaart een kind dat hij gezien en begrepen wordt.

De gastouder nodigt gastkinderen uit hun eigen inbreng te hebben in welke situatie dan ook. Dit kan door veel te vragen en niet altijd zelf met oplossingen te komen en door kinderen te prikkelen zelf ideeën en oplossingen aan te dragen.

Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Door exploratie ontdekt een kind nieuwe handelingsmogelijkheden die in spel worden geoefend, uitgebouwd gevarieerd en geperfectioneerd. Ook kan een kind ontdekken waar zijn interesses liggen en leren waar hij goed en minder goed in is. De gastouder stimuleert de ontwikkeling van het kind in al zijn facetten en zorgt voor een gevarieerd aanbod van spelmogelijkheden.

Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Hierbij gaat het om een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

In het gastgezin doen kinderen vaak ervaring op in contacten met de andere gezinsleden en andere gastkinderen. Dit biedt kansen voor het verwerven van sociale kennis en vaardigheden, mits de interactie tussen de kinderen door de gastouder goed begeleid wordt, daarbij ook weer rekening houdend met karakter, emoties, eigenheid en ontwikkelingsfase van een kind.

Het geven van een kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken

Ieder mens heeft zijn eigen normen en waarden. Wat belangrijk gevonden wordt verschilt van mens tot mens. Normen en waarden spelen zeker bij de opvoeding van kinderen steeds een rol. Verbaal en non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden. De gastouder heeft een rolmodel in het voorleven van waarden en normen en het bijbehorende gewenste gedrag. De gastouder legt daarnaast in gesprekken uit wat de omgangsvormen zijn. Hierdoor begrijpt een kind wat er in een bepaalde situatie van hem verwacht wordt